

M.A. (PART - II)

-: GUJARATI :-

Comparative Literature

(Paper – II) (June-2019)

/ Gujarati - Paper - II-Comparative Literature.

Q.P. Code : 26278

(૩ કલાક)

(ગુણ : ૧૦૦)

૧. 'તુલનાત્મક સાહિત્ય'ની સંજ્ઞા-વિભાવના, તેનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરી વિવિધ વિદ્વાનોએ આપેલી 'વિશ્વ સાહિત્ય'ની વિચારણા સમજાવો. ૨૦

અથવા

'અસર', 'સાદૃશ્ય' અને 'પરંપરા'ના અભ્યાસની તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનિવાર્યતા સ્પષ્ટ કરો.

૨. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથાના શીર્ષક સંદર્ભે તેની વસ્તુસંકલના અને ચરિત્રચિત્રણની સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

૧. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથામાં સમાજ.
૨. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથામાં યથાર્થ નિરૂપણ.
૩. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથામાં સંઘર્ષનું તત્ત્વ.
૪. 'ભૂંડી ભૂખ' નવલકથામાં વર્ગવિષમ્ય.

૩. 'માનવીજી ભવાઈ' નવલકથાના નાયક-નાયિકાના મનોગત સંદર્ભે છપ્પનિયા દુકાળની યંત્રણાની ભયાવહતાની સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

૧. 'માનવીની ભવાઈ' શીર્ષકના સૂચિતાર્થો.
૨. 'માનવીની ભવાઈ'માં કડ્ડણનું આલેખન.
૩. 'માનવીની ભવાઈ'ની નાયિકા.
૪. 'માનવીની ભવાઈ'માં દૂરિત ચરિત્રો.

૪. 'સજા' નવલકથાની વસ્તુસંકલના અને પાત્રસૃષ્ટિની સમીક્ષા કરો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

૧. 'સજા' નવલકથાના શીર્ષકનું યથાર્થતા.
૨. 'સજા'ના નાયકનું મનોગત.
૩. 'સજા' નવલકથામાં કથનકેન્દ્ર.
૪. 'સજા'નાં ભાષાસંરચન.

TURN OVER

Q.P. Code : 26278

૨

પ. 'આંસુભીનો ઉગ્રાસ' ની વસ્તુસંકલનાને તેનાં ચરિત્ર-નિયોજન અને ભાષાસંરચન કઈ રીતે ઉપકારક અને છે તે સમજાવો. ૨૦

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

૧. 'આંસુભીનો ઉગ્રાસ' નવલકથાનું વાતાવરણ.
૨. 'આંસુભીનો ઉગ્રાસ' નાયક-નાયિકાનાં મનોગત.
૩. 'આંસુભીનો ઉગ્રાસ' નું કથનકેન્દ્ર.
૪. 'આંસુભીનો ઉગ્રાસ' માં કૃષ્ણનું આલેખન.

૧. (અ) ઉચ્ચારણ અંગોના સ્થાન (આકૃતિ સહિત) અને કાર્યો સ્પષ્ટ કરી સ્પર્શ વ્યંજન, સંઘર્ષી વ્યંજન અને સ્વરોના પ્રકાર વિગતે સમજાવો. **૧૫**
- (બ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. નાદતંત્રીની વિવિધ અવસ્થા દ્વારા ઉત્પન્ન થતાં ધ્વનિઓ.
  ૨. ઉચ્ચારણની ચેષ્ટાદ્વારા ઉત્પન્ન થતાં ધ્વનિઓ.
  ૩. ઉચ્ચારણ સ્થાન પ્રમાણે ઉત્પન્ન થતાં વ્યંજનધ્વનિ.
  ૪. વ્યંજનના ઉચ્ચારણની રીત મુખ્ય પ્રકારો.
૨. ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
- (અ) ૧. રૂપઘટક, રૂપવર્ગો અને રૂપાખ્યાન. **૧૫**
૨. કડી પ્રત્યય લેતા અને કડી પ્રત્યય ન લેતા. અને વિકલ્પે કડી પ્રત્યય લેતા નામયોગીઓ.
  ૩. સંજ્ઞા અને વિશેષણને લગતાં પૂર્વપ્રત્યયો. (અ, આણ, વણ અને ક).
  ૪. સંજ્ઞા અને વિશેષણને લગતાં પરપ્રત્યયો.
- (બ) ગુજરાતી ભાષાની વ્યાકરણ વ્યવસ્થામાં લિંગ અને વચન વિચાર સદષ્ટાંત સ્પષ્ટ કરો. **૧૫**
૩. ગુજરાતી ભાષાના વ્યાકરણમાં વાક્યવિચાર તેનાં તમામ પ્રકારો સાથે સદષ્ટાંત સમજાવો. **૧૫**
- અથવા**
- ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. સાદું, સંયુક્ત અને સંકુલ વાક્ય.
  ૨. કર્મણિ, પ્રેરક અને ભાવે વાક્ય.
  ૩. આજ્ઞાર્થ, પ્રશ્નાર્થ અને વિધાનાત્મક વાક્ય.
  ૪. સ્વાયત અને પરાયત વાક્ય.
૪. 'ભાષાકુળ' ની વ્યાખ્યા સમજાવી ભારતીયકુળની આર્યભાષાના વિવિધ તબક્કાઓ સદષ્ટાંત સ્પષ્ટ કરો. **૧૫**
- અથવા**
- ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. અર્થ પરિવર્તન.
  ૨. સાદૃશ્ય પરિવર્તન.
  ૩. શબ્દરાશિમાં પરિવર્તન.
  ૪. ધ્વનિ પરિવર્તન.

Q.P. Code : 26283

૨

૪. 'માન્યભાષા' તથા 'બોલી' વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી ઉત્તર ગુજરાતની ચરાતેરી બોલીની લાક્ષણિકતા સદષ્ટાંત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫

અથવા

ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :

૧. સૌરાષ્ટ્રની કાઠિયાવાડી બોલી.
૨. સુરતી બોલી.
૩. પટ્ટણી બોલી.
૪. ચરાતેરી બોલી.

M.A. (PART - II)**-: GUJARATI :-****Detail Study of Medieval Text****(Paper - VI) (June-2019)****Q.P. Code : 26289**

(૩ કલાક)

(ગુણ : ૧૦૦)

૧. પદ્યવાર્તાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી 'મદનમોહના'ની પદ્યવાર્તા તરીકેની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. ૨૦
અથવા
ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. 'મદનમોહના'નું પાત્રાલેખન.
૨. 'મદનમોહના'માં ગૌણકથાઓ.
૩. શામળની વર્ણનશૈલી.
૪. શામળનાં સુભાષિતો.
૨. "'કુંવરબાઈનું મામેરું' એ પ્રેમાનંદની આખ્યાનકળાનો ઉત્તમ આવિષ્કાર છે" આ વિધાનની 'કુંવરબાઈનું મામેરું' ને ૨૦
આધારે સમીક્ષા કરો.
અથવા
ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. 'કુંવરબાઈનું મામેરું' પાત્રાલેખન.
૨. 'કુંવરબાઈનું મામેરું' સમાજજીવન.
૩. પ્રેમાનંદની વર્ણનકળા.
૪. નરસિંહનું વ્યક્તિત્વ.
૩. "'મીરાંનાં પદોમાં' ગોપીહૃદય-નારીહૃદય પ્રગટ થતું છે" આ વિધાનની 'મીરાંના પદો'ને આધારે ચર્ચા કરો. ૨૦
અથવા
ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. 'મીરાંનાં પદો'માં વિપ્રલભશૃંગાર.
૨. 'મીરાંનાં' આત્મકથાનાત્મક પદો.
૩. 'જૂનું રે થયું દેવળ' કાવ્યનો આસ્વાદ.
૪. 'મીરાંનાં પદો'નો લયવૈભવ.
૪. 'કાન્હડદે પ્રબંધ' માં પ્રબંધકાર તરીકેની પદ્મનાભની પ્રતિભાનો પરિચય કરાવો. ૨૦
અથવા
ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. 'કાન્હડદે પ્રબંધ'માં વીરરસ.
૨. 'કાન્હડદે પ્રબંધ'માં જાલોર નગરનું વર્ણન.
૩. 'કાન્હડદે પ્રબંધ'માં પિરોઝા અને વીરમદે.
૪. 'કાન્હડદે પ્રબંધ'ની ભાષા.

TURN OVER

Q.P. Code : 26289

૨

પ. સસંદર્ભે વિવરણ કરો (ગમે તે ત્રણ) :

- અ) તેલ મદન નાઠી તર્ત, ભણો માથે આવ્યું મર્ત
- બ) માછીડા રે હોડી હલકાર, મન છે મળવાનું,
આણી તીરે ગંગા ને પેલી તીરે જમુના, બીચમં ખડોરે નંદલાલ.
- ક) મુજ ગરીબપિતાને દુઃખી કરવા સીમંત શાને આવ્યું?
- ડ) દેવ તણઈ પ્રાસાદિ ચિહું લિસિ રાઉતિ દીધા હાથ,
કરી સનાંન ઘરી સિરિ તુલસી, સરણ કર્યઈ સોમનાથ.

૨૦

M.A. (PART - II)**-: GUJARATI :-****Journalism & Literary Research & Unseen
(Paper - VIII) (June-2019)****Q.P. Code : 26291**

(૩ કલાક)

(ગુણ : ૧૦૦)

૧. સમૂહ માધ્યમોની બદલાતી ભૂમિકા સાથે વર્તમાનપત્રને ટકાવી રાખવા લેવી પડતી તકદોરીની વિગતે ચર્ચા કરો. ૨૦
૨. ગાંધીયુગના ઘડતરમાં સાહિત્યિક સામયિકોનું પ્રદાન મૂલવો. ૨૦
અથવા
ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો :
૧. વર્તમાનપત્રમાં તંત્રીલેખનો પ્રભાવ.
  ૨. વર્તમાનપત્ર અને જાહેરખબરનું સામ્રાજ્ય.
  ૩. 'બુદ્ધિપ્રકાશ' નું કાર્ય.
૩. સંશોધનની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો તેની પદ્ધતિઓ વિગતે ચર્ચા. ૧૫
૪. લાકેસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનની સમસ્યાઓ વિગતે ચર્ચા. ૧૫
૫. કોઈપણ એક વિશે નિબંધ લખો : ૧૫
૧. લોકશાહીમાં નૈતિકમૂલ્યો.
  ૨. સાહિત્યમાં રાજકારણ.
  ૩. વૈશ્વિક ગામ અને વાસ્તવિકતા (Globe Village & Reality)
  ૪. એકવીસમી સદીમાં નારીજીવન.
૬. નીચેના પરિચ્છેદનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો : ૧૫

"It is well understood that while resources are important, Governance is the key in the arena of higher education. It is good Governance that leads inputs being transform into desirable outcomes. This is not something grandiose but rather comprises of bricks and motar stuff. If has to do with protocols and processes that optimize system efficiency. It also had to do with incentives that exist for agents given that institutional rules that define the system".